

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

Hayatın doğal unsurlarından biri de problemlerdir. Dünyada hayatın başlamasıyla birlikte, problemler de yaşanmaya başlanmıştır. Halen de yaşanmaya devam etmektedir. Öyle görünüyor ki, problemler hayatımızın değişmez unsurlarından ve bizim bunlardan kaçmamız mümkün değil.

Peki, bu problemler hayatımızın bu kadar ayrılmaz parçası olduysa yapılması gereken; problemlerden kaçmak yerine bu problemlerle baş etmesini öğrenmektir.

Problemin üç temel özelliği vardır :

- 1- Bireyde güçlük yaratır.
- 2- Birey problemi çözmeye ihtiyaç duyar.
- 3- Daha önce karşılaşılmamıştır yani çözümle ilgili bir fikri henüz yoktur.

Bu üç özelliğe göre bir duruma problem diyebilmemiz için bireye birtakım zorluklar getirmiş ve ona sıkıntı vermiş olması gerekir.

Problem çözme nedir?

Problem çözme, belli bir durum çerçevesinde düşünebilme, ne yapılacağına ve nasıl yapılacağına karar verebilme, eldeki imkanları kullanabilme ve bu yolla çözüme ulaşmaktır.

Daha geniş tanımla problem çözme, problemin tanımlanması, probleme ve çözümüne ilişkin bilgilerin toplanması, en uygun çözüm yolunun uygulamaya konulması ve sonucun değerlendirilmesidir.

NE HAZIN BİR ÇAĞDAYAŞIYORUZ Kİ, BİR ÖNYARGIYI YOK ETMEK,ATOMU PARÇALAMAKTAN DAHA ZORDUR.”

Problem Çözme Becerileri

Kişisel, sosyal ve mesleki alanlarda karşılaşılan problemlerin çözümü için bireyin bazı becerilere sahip olması gerekir. Bu konuda pek çok beceriden söz edilebilir.

Bunların çoğunu kapsayan üç beceri;

1- Eleştirel Düşünme Gözden geçirme ve Değerlendirme

Eleştirel düşünme fikirler, hareket ve strateji üretmek ya da kararlar vermek için durumu analiz edebilme ve sonuca varma becerisinden oluşur.

2- Planlama ve Organize Etme

Bu beceriler bir işin tamamlanması için gereken koşulları ve kaynakları içine alan açık ve net plan yapabilme kapasitesini gerektirir.

3- Gözden Geçirme ve Değerlendirme

Bu beceri çözülmesi gereken konuların tekrar ele alınıp incelenmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve kullanılacak alternatif stratejilerin belirlenmesine ilişkin faaliyetleri kapsar.

PROBLEM ÇÖZME SÜRECİ

- Problemin farkedilmesi
- Problemin tanımlanması
- Çözüme yönelik seçeneklerin oluşturulması
- Karar verme
- Eyleme geçme ve değerlendirme

Problemin Farkedilmesi

Sorun çözme sürecinin ilk aşaması, bir şeylerin yolunda gitmediğinin fark edilmesidir.

Sorunlar tesadüfen ya da sistematik incelemeler sonucunda fark edilebilir. Genellikle sorunlar, doğal olarak ortaya çıkarlar ve gerginliği artırarak kendisini gösterir.

Eğer gerginlikle yüzleşilmez ya da üstleri örtülürse koşullar daha da kötüleşebilir.

Problemin Tanımlanması

- Bu durum sadece sizin için mi problem yoksa başkaları da bunu problem olarak mı görüyor?
- Oluşumuna sizin bir katkınız var mı?
- Katkısı olabilecek başka kişiler veya şeyler var mı?
- Şimdiye dek benzer sorunlarla karşılaştınız mı? Nasıl baş ettiniz?

Seçeneklerin Oluşturulması

- Belirlenen her bir seçeneğin uygulanabilirlik açısından olumlu ve olumsuz yönlerini düşünün.
- Her bir seçeneğin olumlu ve olumsuz yönlerindeki duygusal ve davranışsal tepkilerinizi belirleyin.

Karar Verme

- Eyleme yönelik bir dizi seçenek arasından bir tanesini seçmektir.
- Karar verme durumunu etkileyen iki unsurdan biri fayda değeri, diğeri olası sonuçlardır.
- Seçeneklerden biri veya bir kaç üzerinde karar verilmeden önce bunların daha önce denenip- denenmediği de araştırılır.
- Denenmiş ve sonuca götürmeyen seçenekler karar sürecinde dikkate alınmamalıdır.

Değerlendirme

İnsanların, yeni düşüncelere direnç göstermelerinin nedenlerinden birisi değişimden sonraki yeni inanişın da artık yeni görüşlere kapalı olacağına inanmalarıdır. Bu direnci aşmak için yeni verileri çözümleyerek gerekli düzeltmeleri yapacak olan bir değerlendirme mekanizması oluşturmak ve sorun çözme sürecini bütünüyle esnek ve yeni alternatiflere açık tutmak gerekir.

“Başınızdan geçener hep hoş şeyler olursa, cesur bir insan olamazsınız.”
Mary Tyler Moore

**ATAŞEHİR REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**